

ДОВІДКОВИЙ МАТЕРІАЛ

щодо проходження працівниками підпорядкованих підприємств, установ, організацій і навчальних закладів служби в підрозділах територіальної оборони м. Києва

Територіальна оборона – система загальнодержавних, воєнних і спеціальних заходів, що здійснюється у мирний час та в особливий період з метою протидії воєнним загрозам, а також для надання допомоги в захисті населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій (пункт 19 статті 1 Закону України «Про основи національного спротиву»).

Територіальна оборона складається з військового, цивільного та військово-цивільного складників.

Основою військового складника територіальної оборони міста Києва є 112-та окрема бригада територіальної оборони Сил територіальної оборони Збройних Сил України, яка на цей час складається із шести батальйонів територіальної оборони, які розміщуються у Дарницькому, Дніпровському, Деснянському, Оболонському, Солом'янському та Святошинському районах міста Києва. У подальшому передбачається формування ще чотирьох батальйонів територіальної оборони у Голосіївському, Печерському, Подільському та Шевченківському районах міста Києва.

Чисельність цієї окремої бригади територіальної оборони становить понад 3,5 тис. осіб.

До основних завдань територіальної оборони столиці належать:

- оборона столиці та захист громади Києва у разі збройної агресії;
- участь у захисті населення та довкілля у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- участь у підготовці громадян України до національного спротиву;
- підсилення охорони та оборони стратегічних об'єктів, об'єктів інфраструктури та комунікацій столиці, органів державної та місцевої влади, розташованих у місті Києві;
- участь у боротьбі з диверсійно-розвідувальними силами та незаконними збройними формуваннями;
- участь у забезпеченні громадської безпеки і порядку в місті.

Докладніше завдання територіальної оборони визначені у пункті 3 статті 3 Закону України «Про основи національного спротиву».

Сутність контракту на проходження служби в територіальному резерві та його відмінності від контракту на проходження військової служби

Контракт на проходження військової служби передбачає повну зайнятість контрактника.

Контракт на проходження служби в територіальному резерві не передбачає особливих змін у житті резервіста, який, як звичайно, працює на своїй основній роботі. Однак близько 20 разів на рік у добровільному порядку відвідує заняття з предметів бойової підготовки під керівництвом свого командира підрозділу територіальної оборони та один раз на 2–3 роки протягом 10–15 днів бере участь у навчальних зборах у складі батальйону.

На військову службу резервіста можуть призвати тільки в разі оголошення в державі мобілізації і тільки до свого батальйону територіальної оборони, з яким укладено контракт.

Переваги резервіста окремої бригади територіальної оборони столиці

1. Під час оголошення мобілізації резервісти територіальної оборони прибувають до своєї бригади територіальної оборони за викликом командира частини, у той час як військовозобов'язаних призивають територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП) (колишні військові комісаріати), направляючи їх до визначених ТЦК та СП військових частин ЗСУ, НГУ тощо.

2. Проходження навчальних зборів один раз на два-три роки тільки у своїй бригаді територіальної оборони зі збереженням робочого місця та середнього заробітку за основним місцем роботи на час зборів.

3. Можливість безплатно здобути знання та навички, які можуть стати в пригоді у звичайному житті (навички з надання медичної допомоги, орієнтування на місцевості, поведження в надзвичайних ситуаціях тощо).

4. Грошова винагорода в кінці року в разі виконання програми підготовки.

5. Триває робота щодо встановлення пільг або переваг для резервістів (безплатній проїзд, дитячий відпочинок в літніх таборах тощо).

Типові запитання

1. Хто може стати резервістом територіальної оборони (ТрО)? Чи потрібен для цього досвід військової служби?

Резервістом ТрО може стати будь-який громадянин України віком від 18 до 57 років незалежно від статі, досвід служби у війську та перебування на обліку у ТЦК та СП не обов'язкові.

Крім цього, вимоги до стану здоров'я кандидатів у резервісти територіальної оборони менш суворі, аніж до кандидатів у контрактники бойових бригадах.

2. Чи можна проходити службу в територіальній обороні, маючи ті чи інші захворювання?

Ви маєте змогу проходити службу в ТрО, якщо військово-лікарська комісія при ТЦК та СП встановить вашу придатність до служби в ТрО.

3. Чи можуть підписати контракт із бригадою тероборони столиці громадяни, що не прописані в Києві?

У місті Києві резервістами ТрО можуть стати як мешканці столиці, так і громадяни, які працюють або тимчасово проживають у місті Києві. Достатньо надати відповідну довідку щодо роботи або проживання.

4. Як укласти контракт резервіста ТрО?

Вам достатньо звернутися на гарячу лінію за номером 063-651-44-46 і пройти співбесіду та військово-лікарську комісію при відповідному ТЦК та СП.

5. Які документи потрібно подати для підписання контракту:

- висновок військово-лікарської комісії,
- заяву про бажання добровільно вступити на службу в територіальному резерві,
- копії всіх сторінок паспорта громадянина України,
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера,
- копії свідоцтв про укладення шлюбу та народження дітей (за наявності),
- характеристика з місця роботи або навчання,
- копії документів про освіту,
- кольорову фотокартку розміром 9x12.

6. На який строк укладають контракт?

З офіцерами та сержантами контракт укладають на п'ять років, із солдатами – на три роки.

7. Хто укладає контракт з резервістом?

Контракт з резервістами всіх категорій укладає командир військової частини.

8. Чи можна розірвати контракт?

Підстави щодо припинення контракту вказані в пунктах 27 та 28 Указу Президента № 502/2014 від 06.06.2014 р. «Про Положення про проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України» (із змінами). Серед них є і формулювання «за згодою сторін», тож резервіст за необхідності (виїзд в іншу місцевість, за кордон; зміна сімейних обставин тощо) може розірвати контракт.

9. Чи зараховують службу в територіальній обороні як строкову військову службу?

Так, проходження служби за двома контрактами (кожен контракт рядового три роки) в підрозділах територіальної оборони замінює строкову

військову службу. Але якщо ці контракти будуть розірвані передчасно, як строкову військову службу не зарахують.

10. Куди слід прибути резервісту тероборони у разі оголошення мобілізації?

У цьому разі резервіст зобов'язаний прибути у свою військову частину до свого підрозділу за викликом командира.

11. Що передбачає контракт у резерві у мирний час?

Контрактники-резервісти раз на 2–3 роки мають проходити 10–15-денні навчальні збори.

Добровільна підготовка переважно у вихідні дні та в добровільному порядку протягом 20–25 діб на рік (у середньому 1–2 дні на місяць).

Резервіста не можна залучати до нарядів, робіт тощо – тільки до підготовки та виконання завдань служби.

Крім того, у розділі 6 контракту «Інші умови Контракту» можна прописати всі додаткові особливості угоди між резервістом та командиром.

12. Що передбачає контракт про проходження служби в резерві?

Такий контракт передбачає виконання завдань за призначенням, зокрема:

- оборона столиці та захист громади Києва у разі збройної агресії проти неї;
- участь у захисті населення та довкілля у разі надзвичайних ситуацій;
- участь у підготовці громадян України до національного спротиву;
- охорона та оборона стратегічних об'єктів, об'єктів інфраструктури та комунікацій столиці, органів державної та місцевої влади;
- участь у боротьбі з диверсійно-розвідувальними силами та незаконними збройними формуваннями;
- участь у забезпеченні громадської безпеки і порядку в місті.

Докладніше ви можете дізнатися про завдання територіальної оборони із Закону України «Про основи національного спротиву».

13. Чи може резервіст сам обрати підрозділ, у якому він бажає проходити службу?

Так, спочатку громадянин оформляється на службу в резерві за місцем прописки, обліку в ТЦК та СП, а потім укладає контракт уже з обраним ним батальйоном, навіть якщо цей батальйон знаходиться в іншому районі міста.

14. Чи можуть сформувати окремий взвод, роту члени громадської організації тощо?

Так, така практика була під час мобілізації 2014–2015 рр. Якщо в організації є і офіцери, і сержанти, і солдати, вони можуть бути призначені на посади всього підрозділу відповідно до їх чисельності.

15. Чи може резервіст оперативного резерву першої черги укласти контракт з бригадою територіальної оборони?

Так, це право кожного громадянина. Крім того, відповідно до керівних документів Генерального штабу Збройних Сил України дозволено комплектувати резервістами оперативного резерву першої черги до 10% бригади, що становить понад 300 осіб. Якщо ж на початку активних бойових дій резервіст бригади територіальної оборони, яка залишиться в тилу, виявить бажання перевестися в обрану ним бойову частину, то таке бажання буде задоволене.

16. Які соціальні гарантії та пільги передбачені для резервістів?

У мирний час під час проходження зборів офіційно працевлаштовані резервісти звільняються від виконання обов'язків зі збереженням робочого місця та середнього заробітку за період зборів – відповідні фінансові виплати здійснюються як під час зборів, так і в кінці року, а також на них поширюються вимоги Закону України «Про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей».

У разі захворювання чи травми в період зборів резервіст має змогу отримати амбулаторну та стаціонарну медичну допомогу в медичних закладах ЗСУ.

17. Фінансове забезпечення резервістів

Заняття у вихідні дні проводяться у добровільному порядку. Водночас проектом фінансової програми КМДА «Захисник Києва» на 2022–2024 роки передбачено безплатне перевезення резервістів до місць занять, забезпечення формою для занять та інші мотиваційні заходи.

Резервістам, які призвані на зборів заходи, сплачують добові, грошову виплату залежно від військового звання, одноразове грошове заохочення (для тих, хто виконав програму підготовки та не має правопорушень) і середній заробіток тим, хто працює на підприємствах, в установах чи організаціях. Для безробітних резервістів також передбачені виплати на час зборів у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Розмір грошової виплати резервістам поступово збільшується відповідно до часу виконання ними обов'язків служби у військовому резерві.

18. Чого навчають у територіальній обороні?

З резервістами територіальної оборони проводяться заняття з тактичної, вогневої, інженерної, військово-медичної підготовки, підготовки зі зв'язку, топографії та ін.

19. Чи може резервіст побудувати кар'єру під час перебування в резерві?

Так, резервіст може отримувати чергові сержантські, офіцерські звання, здобувати військову освіту.

20. Хто може брати участь у проведенні занять, контролювати якість їх проведення?

У кожному батальйоні, бригаді територіальної оборони створюється **рада резервістів** як колективно-дорадчий орган, членом якої можуть обрати будь-кого зі складу підрозділу самі резервісти, що дає обраному право контролювати якість підготовки, надавати допомогу командирам у проведенні занять.

Крім того, резервісти, котрі мають відповідну освіту чи досвід бойових дій, можуть залучатися до занять як інструктори.

Довідково.

Резервіст – особа, яка уклала контракт з військовою частиною на проходження служби у військовому резерві та в разі оголошення мобілізації буде призвана на військову службу безпосередньо в ту військову частину, з якою укладено контракт.

Військовозобов'язаний – особа, яка перебуває на військовому обліку та яку в разі оголошення мобілізації буде призвано на військову службу ТЦК та СП і направлено до відповідної команди згідно з призначенням.

Чому більшу частину бригади територіальної оборони потрібно укомплектувати резервістами територіальної оборони?

Резервіст під час перебування в територіальному резерві відвідує відповідні заняття (навчання) з бойової підготовки, набуває необхідних навичок та знань, вивчає місцевість тощо. Під час системних занять резервістів у складі підрозділу їхні дії набувають злагодженості, зменшується час готовності та зростає ефективність дій підрозділу у цілому.

Під час комплектування підрозділу переважно військовозобов'язаними потрібно набагато більше часу для набуття особовим складом необхідних знань та навичок, а також потрібен додатковий час на злагодження дій підрозділу загалом.